

ДО ПИТАННЯ ЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ РЕДАКТОРІВ ДИТЯЧИХ ВИДАНЬ

Н. М. Миколаєнко, м. Житомир

Триває етап розвитку людства, спричинений черговою хвилею науково-технічної революції, розвитком нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, що кардинально змінили спосіб життя людини, виробничі відносини й методи управління, систему ціннісних орієнтацій, стилі життєдіяльності та світосприйняття людей. Особливої актуальності набуває процес формування особистості з незалежним критичним мисленням, здатної самостійно приймати відповідальні рішення, готової жити у відкритому загальноцивілізаційному культурному просторі. З огляду на це, завдання підготовки редакторів дитячих видань не обмежується трансляцією необхідних знань, умінь, навичок, а полягає, перш за все, у формуванні етичної культури та гуманного розвитку редакторів у фаховій підготовці.

Окреслена проблема визначена у полі наукового пошуку сучасних дослідників, які вивчали різнобічні аспекти функціонування видань для дітей: М. Алексєєва, В. Богданова, В. Дзядевич, А. Капралова, Г. Литвинова, Ю. Стадницька, Н. Сидоренко, А. Токарська, В. Шевельова та інші. Нині головне – довести важливість етичного аспекту у фаховій підготовці редакторів дитячих видань.

За ступенем розвитку видань для дітей визначають рівень розвитку суспільства. Дитячі освітні видання – відображають еволюцію суспільства, ключові етапи цивілізаційної культури, функціонування освіти. Сучасна дитина не повинна залишатися осторонь від суспільних подій, освітньо-культурного розвитку. У цьому контексті значення набуває формування професійної, зокрема етичної, культури майбутніх редакторів дитячих видань.

Одним із завдань етичної підготовки редакторів є формування практичних навичок на основі розуміння та усвідомлення ролі дитячих видань:

– морально-етичного контексту дії, тобто аналізу цінностей, які складають головні умови фахової підготовки;

– мотивів дії, тобто відстоювання вищого рівня усвідомлення цілей і намірів, на підставі яких редактор може розробляти концепцію дитячого видання;

– характеру дії, тобто допомоги в аналізі морально-етичного змісту дії;

– наслідків, які може мати дія на різні вікові групи дитячих видань, тобто аналізу наслідків різних способів дії для всіх залучених сторін як на короткотерміновій, так і на довготерміновій підставі [3:72].

Зауважимо, що між етичними знаннями і моральними вчинками, за образним висловом А. Макаренка, «є канавка», яку необхідно заповнити морально-етичним досвідом. Для цього надзвичайно важливо майбутніх редакторів навчити зразків, різних способів етичної поведінки, ставлячи їх у ситуації практичного виконання справжніх моральних учинків, що дозволить накопичити необхідний досвід, сприятиме їх професійному становленню.

В умовах сучасності формування професійної культури редактора є дуже актуальним і водночас складним. Для досягнення позитивного результату у цьому питанні необхідно розробити на державному рівні концепцію формування професійної культури працівників видавничої справи; створити модель їх діяльності на таких принципах:

– принцип історизму в розгляді соціально-економічних подій;

– принцип толерантності;

– принцип етичності;

– принцип системності, який полягає у взаємозв'язку об'єктивних та суб'єктивних чинників;

– принцип прогнозування, який полягає в розробці та аналізі подій, явищ, процесів.

Надзвичайно цінною у даному контексті є думка І. Зязюніна, що кінцевим підсумком освіти є внутрішній стан людини на рівні потреби пізнавати нове, здобувати знання, виробляти матеріальні й духовні цінності, допомагати

ближньому, бути добро творцем у фаховій діяльності. Вищий підсумок освіти – духовний стан нації, зростання національної самосвідомості [2:15].

Список використаних джерел:

1. Афонін О., М. Сенченко Українська книга в контексті світового книговиданн. – К. : Кн. палата України імені Івана Федорова. – 2009. – 278 с.
2. Зязюн І. Концептуальні засади теорії освіти в Україні // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2000. – № 1. – С. 12–16.
3. Іщук С. Етика соціальної роботи: принципи і стандарти // Соціальна політика і соціальна робота. – 1998. – № 4. – С. 67–75.